

Til Energidepartementet
v/ statssekretær Marte Haabeth Grindaker

Vår dato: 28. september 2026

Distriktsenergi`s innspill til det videre arbeidet med konkretisering og gjennomføring av tiltakspakken for meir kraft og strømnnett

Regjeringens kraftpakke må vurderes i sammenheng

Distriktsenergi støtter regjeringens ambisjon om raskere utbygging av kraftproduksjon og strømnnett. Norge trenger mer kraft, mer nett og kortere ledetider dersom elektrifisering, næringsutvikling og forsyningssikkerhet skal lykkes.

Samtidig vil vi understreke at kraftpakken må vurderes som en helhet. Etter vårt syn er tiden for å flikke på energisystemet gjennom enkeltstående tiltak og delreformer forbi. Norge trenger et robust og langsiktig rammeverk som trekker i samme retning og som gir forutsigbarhet for både nettselskaper, kraftprodusenter, kommuner og investorer.

Distriktsenergi er derfor opptatt av at de ulike forslagene i kraftpakken ses i sammenheng. Dersom enkeltaktører eller interessegrupper plukker ut de delene de liker best, samtidig som de motsetter seg andre nødvendige elementer, kan resultatet bli et mindre helhetlig og mindre effektivt system. Vi vil advare mot en utvikling der viktige reformer blir gjenstand for selektiv støtte eller såkalt «cherry-picking», fordi dette kan svekke de samlede effektene regjeringen ønsker å oppnå.

Vi mener særlig det er viktig å unngå:

- At nye regler og prosesser gjør regelverket mer fragmentert og komplisert enn i dag.
- At enkelte tiltak flytter kostnader eller risiko over på andre deler av kraftsystemet uten at helheten vurderes.
- At forenklinger i konsesjonsbehandlingen skjer på en måte som skaper ny usikkerhet om roller, ansvar eller lokalt medvirkningsgrunnlag.
- At ulike deler av kraftsektoren får motstridende signaler om hvilke mål som skal prioriteres.

Distriktsenergi støtter tiltak som kan redusere ledetider, gi mer forutsigbare prosesser og bidra til raskere utbygging av nett og kraft. Samtidig må reformene utformes slik at de gir stabile og langsiktige rammebetingelser. Kraftsektoren er avhengig av investeringer med

svært lang tidshorisont, og tillit til myndighetenes rammeverk er avgjørende for investeringsviljen.

Vi vil derfor oppfordre departementet til å holde fast ved en helhetlig tilnærming til kraftpakken og sikre at de ulike forslagene vurderes samlet ut fra hvordan de bidrar til mer kraft, mer nett, høy forsyningssikkerhet og en effektiv ressursbruk i hele landet.

Distriktsenergi vil også trekke frem noen punkter vi mener er vesentlig å beholde for å oppnå målsetningen med kraftpakken:

1. Fjerning av statsforvalterne og andre myndigheters innsigelsesrett, samt pålegge tiltakshaver å gjennomføre møter med statsforvalteren og andre myndigheter tidlig i prosessen. Vi mener det er viktig at man samtidig gir statsforvalteren i oppgave å bistå kommuner og fylkeskommuner med etablering av potensiell ny kraftproduksjon.
2. Ytterligere forenkling av og etablering av nye hurtigspor. Halvering av ledetider må strebes etter og det er behov for å se på forenklinger for lite konfliktfylte saker. Enkelte, mindre tiltak innenfor eksisterende konsesjoners hovedformål og geografiske område bør unntas fra konsesjonsbehandling (konsesjonsfritak). NVEs grense på 500 m for hurtigsporbehandling av ledninger og sjøkabler bør utvides til å gjelde ikke-omstridte lengre ledninger og sjøkabler. Reinvesteringer bør også forenkles i eksisterende traseer o.l. eksempelvis innen regionalnettkonsesjonen.
3. Forskuttering av kommunale inntekter fra vindkraft ved at staten forskutterer inntekter fra produksjonsavgift fra byggestart.
4. Innføring av en to-års frist for NVEs konsesjonsbehandling av nett- og kraftsaker, som kan gi forutsigbarhet for både utviklere av fornybar energi og for berørte kommuner. Allikevel bør det legges opp til noe differensierte frister etter type tiltak og prosjektets kompleksitet slik at enklere prosjekter kan få en enda kortere konsesjonsbehandling der dette ikke er omstridt. Videre er det viktig at fristene får en tydelig start, og at eventuell liggetid hos NVE blir iberegnet i den totale fristen.

Vi er kjent med innsigelser fra miljøorganisasjoner og stemmer som trekker frem lokaldemokratiinnsigelser. Vi mener allikevel at disse hensyn vil kunne møtes selv med en endring av statsforvalterenes innsigelsesrett, færre krav til konsekvensutredning i en del saker og et hurtigspor som krever raskere behandling. Vi mener også dette er mulig samtidig som regjeringen kan videreutvikle arbeidet med ENØK-satsing og mer effektiv utnyttelse av eksisterende kraft.

Til sist vil vi poengtere at ikke alle problemene vi har trukket frem de senere år løses ved hjelp av denne kraftpakken. Dette må være et første steg, og så må man i tillegg være villig til å se på DEA-reguleringen som er bygget for en annen tid hvor det var overskudd av kapasitet i nettet og behovet for å investere var mindre. Reguleringen gjenspeiler ikke behovet vi har i dag, og den premierer først og fremst de som ikke investerer i nytt nett, men kan sitte stille i båten. Videre må vi også se på utnyttelsen av eksisterende nett i enda større

grad enn i dag. Avslutningsvis vil også bemerke at saker som faller inn under nasjonale sikkerhetshensyn bør kunne behandles særskilt.

Vi stiller oss selvfølgelig til rådighet for å diskutere eventuelle problemstillinger rundt denne spennende pakken, og vil svare ut alle kommende høringer rundt dette politiske forslaget.

Med vennlig hilsen

Distriktsenergi

Jonas Løvdal
nestleder